

Periodic Catalanista ↔ Portaveu del Centre Catalanista "Gent Nova"
Sortirà cada dissabte

ANY XV BADALONA 29 NOVEMBRE 1913 NÚM. 626

Redacció i Administració: Lluç, 51, 53 i 55 i Sant Francesc, 58 i 60. - Badalona

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: Badalona, al mes 50 cèntims. Fora, trimestre 1'50 pessetes. Número solt 10 cèntims
Tots els treballs se publican baix la exclusiva responsabilitat de sos autors.—No's tornen els originals.

Vergonya eterna a aquells que, despreciant son idioma, alaben el dels altres. - DANTE

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realitza la Unió, tenen el dret i el dever de cooperar-hi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevol que sia llur pensar i sentir en materies religioses, polítiques i socials.

(DECLARACIÓ DE LA VII ASSAMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA)

L'etern equívoc

Mai hem cregut que fós cert aquell tan pregonat acostament espiritual de la generalitat dels pobles de l'Espanya i Catalunya. Hi han tot un munt de preocupacions i d'ignorancies de moltes coses i molts fets, tan alt, que un senzill esforç de voluntat d'uns pocs iniciats, per gran que fos i molt que valgués, no pot aplanar amb la facilitat i pressa que molts ens volen fer creure.

Era un d'aquestos darrers dies que parlant de Catalunya un diari madrileny, ho feia amb els mateixos arguments de déu anys enrera: el mateix desconeixement absolut dels termes del problema català dintre l'Espanya. Parlava de las Mancomunitat i deia que ja era arribada l'hora d'acabar amb la protecció i atenció a les coses de Catalunya, que s'havia de negar l'aprobació d'aquell projecte que feia tenir tancades les Corts la major part de la seva vida d'ensà de la seva presentació, i que, per altra banda, la seva aprovació seria la base on s'apoiaria la separació de Catalunya, i perquè, además, ha sigut la causa de la divisió i baralles en els partits dinàstics.

Aquest criteri, dit amb serietat, exposat amb l'intenció, segurament, de defensar lo que ells ne diuen patria, és el retirat vivent de l'idealitat espanyola, autonomista per ficció, centralista per temperament.

Veieu-ho sinó. Ells senten enuig per la nostra terra perquè no poden sentir reftar els rossinyols enverinats de la seva política parlant de qualche cosa ignoscenta, barallant-se per si un ha fet això i l'altre el de més enllà, però votant tots, ben units, el llençament dels milions que l'Hisenda de l'Estat recauda. O siga: mantenir eternament l'equívoc de que a Espanya hi han idealitats socials i polítiques, quan si aqueixes hi son s'ofeguen i solzament sura

esbateganta la voluntat d'uns quants senyors, que, com els antics feudals amb el seus remenses, se reparteixen ells amigablement la representació d'aqueixes idealitats que avui son unes i demà unes altres, segons siga el vent que a les «provincies» se bufa des dels Ministeris.

Nosaltres rebutgem aqueixa acció i el tancament de les Corts durant tant temps, perquè el seu perllongat tancament no ha sigut res menys que un engany a Catalunya i una manifesta covardia dels governants. Han tingut una voluntat impertorbable per a fer mancament a les promeses fetes solemnement al nostre poble; empró no han tingut el valor de fer el mancament a plena llum, clarament, com ho fan tots els qui senten una idealitat, qui son convençuts de lo que diuen, de lo que volen, de lo que fan. La raó de Catalunya és tan gran, tan intensa, tan forta que'ls representants del centralisme no's senten prou forts per a negar-li, ni tant sols escatir-li clarament, cara a cara, lo a que té dret. lo que la civilització li regoneix, el dret imperatiu d'una sobirania ciutadana.

Empró el problema català no és el problema de l'Espanya i com que no'ls interessa directament voldrien ofegar-lo, no sentir-ne parlar per un mai més. I no pensen que aquest problema fou plantejat per una acció de tirania i que fins que la tirania s'acabi subsistirà el problema.

Bé prou els polítics espanyols haurien de saver-ho que la qüestió catalana no's resoldrà amb promeses ni amb renunciaments d'uns quants ni d'unes quantes dotzenes d'homes de terra catalana. Totes aqueixes accions podran retardar l'assoliment del regoneixement de la personalitat de Catalunya, empró aquest regoneixement serà un fet. Sapi-guent-ho o nó, ells volen viure l'etern equívoc que fa incompatible l'idealitat catalana de l'idealitat espanyola.

De l'Esquerra nacionalista (*)

El resultat de les darreres eleccions municipals a Barcelona ha despertat un viu interès entot Catalunya, especialment entre'ls elements catalanistes, respecte la sort que li cabrà a l'Esquerra Catalana, que per conveniències de partit al formar-se va ésser anomenada U. F. N. R.

Conegut el fracàs que ha tingut darrerament a Barcelona l'U. F. N. R., a ningú s'escapará que aquesta força, si vol conservar la seva influència política a la primera capital catalana, és d'absoluta necessitat que's reorganitzi; car de no fer-ho no sols perdria en la ciutat comtal, sinó que per lo molt que influeix la capital al reste de Catalunya, s'exposaria a que s'anessin disolguent els agrupaments adherits establerts en les demés enclaves de la nostra Patria, amb tot i estar ben arrelats en els catalans els sentiments d'autonomia i llibertat. I això no pot ésser, perquè existint les idealitats dites, forçosament ha haver-hi en nostra terra entre'ls partits polítics catalanistes un aplec o partit que lluiti per l'autonomia de Catalunya i al ensembs tingui en el seu programa l'implantació de reformes lliberals.

Que mentres se segueixi en la forma d'ara l'acció política, cal fer aquesta Esquerra nacionalista ningú ho dubta, puix fins en les planes de *La Veu de Catalunya*, que per la seva significació no's farà dubtosa als esperits conservador sectaris, s'ha proclamat la necessitat de que aviat i bé es faci aquest estol patriòtic, per a actuar—i això ho diem nosaltres—en la política enfront de la «Lliga» i en nacionalisme paral·lelament an ells i en sentit més radical que aquesta; tant, que'l seu radicalisme s'hauria de confondre amb l'acció catalaníssima de l'«Unió Catalanista».

No pot ésser altra cosa. Desde el moment que s'ha establert en les lluites polítiques la divisió de dreta catalana—en la pràctica la «Lliga» ha fet sempre, i força, actuació dretista—i esquerra que de nom ha existit, empró de fet, salvant cassos personals, no hi ha pogut ésser per falta de coesió entre els seus components. Al desapareixe una de elles, seria perjudicial no sols a Catalunya sinó per a l'altra, perquè al suscitar-se un problema de caràcter polític o religiós o lluites socials, es produiria contra la sola entitat política catalanista una coalició de tots els seus adversaris en política, religió o sociologia; i aquesta coalició, temporal si voleu, fora imponent, si fos dirigida contra una de sentit conservador, puix que estan ben arrelades a Catalunya les idees de llibertat i democràtiques.

Nosaltres no ho dubtem que existint l'idealitat i amb força potencialitat en diferents indrets de Catalunya, es formarà l'Esquerra Nacionalista i que ara escarmentada, no cometrà el greu pecat que va cometre U. N. F. R. al constituir-se, de procurar satisfer la vanitat i els capritxos d'uns espanyolistes que l'abandonaren a la primera ocasió, de-

mostrant que havien entrat en ella sense sentir els ideals catalanistes.

Que's formin en bonhora els dos, i que siguin ben grans i potents agrupaments polítics catalanistes de dreta i esquerra; però al desitjar-ho consti que seguim entenent que per a fer triomfar els nostres ideals i conquerir els drets i llibertats de Catalunya, aquells s'haurien de federar per a actuar ben junts i compactes en tot quant fos el reconqueriment d'una part o de l'integral autonomia de la nostra Patria; procurant que aquestes aproximacions es fessen sovint, inclús en les eleccions, quant enfront hi hagi en lluita un partit centralista potent, puix les divisions no han fet més que donar la victòria als poc catalanistes o autonomistes per força i als espanyolistes que encara influeixen bastant entre'ls catalans.

La sort de Catalunya no ha d'estar a mans d'un sol agrupament autonomista, i menys del èxit polític d'aquest, sigui de sentiments dretistes o esquerrans, sinó de l'acció conjunta de tots, que és lo que sempre hem defensat els que tenim a gran gloria i honor lluitar dintre els rengles de l'«Unió Catalanista», que ha proclamat aquest principi en ses Assamblees, i que per a realitzar aquesta altíssima i transcendental unió, conjunció o federació celebrà la de Tarragona, sense veure's secundada per els altres estols patriòtics, sols dedicats a l'acció política, com si a Catalunya no hi hagués res més que fer per a conseguir l'Autonomia.

JAUME ARAGÓ.

COMENTARI

Hem de convenir en que la professió de Monarca en funcions, sinó és de les més mal pagades, és en camoi, una de les més difícils i compromeses. Jo, al menys, sempre'm faig aquesta reflexió quan lleigeixo els relats dels banquets, recepcions, viatjes, casseres, etc. ¿Què és en Frégoli al costat d'un d'aquests reis en actiu seroei? No cal més que fixar un xic l'atenció en sos camois d'indumentaria per a quedar-se esmaperdut. Tant aviat llegireu que va vestit d'almirall anglès, com de general rus o de marescal francès; are's posa el trajo de caçador per a anar de cassera; al cap de poques hores se vesteix l'uniforme del Reial Club Náutic per a assistir a unes regates. A l'un el reb vestint correcta lliota, a l'altre en uniforme de general de diari, i les transmudacions no paren d'un cap de dia a l'altre.

I els apuros que deuen passar de tant en tant!

A lo millor cridarà al qües del guardarroba:

—Vols dir que amb aquest uniforme de general mongol no m'hi has barrejat les sabates d'almirall suec?

—Senyor, aital distracció...

—Ves, telegrafia al nostre embaixador de Rutlandia i pregunta-li si'ls generals d'allí gasten botes altes o polaines; no fos cas que fessim un disbarat.

I què direm de les caceres? Alló no són caceres, són hecatombes, en les què les peces cauen a centenars,

(*) Sobrant del número anterior.

a milers, ferides pel plom reial. Quina punteria! Quina destresa! Si els pacos tiressin tant dret, ja no tindriem soldats per a enviar al Marroc.

No parlem ara de les contínues molesties i mals de cap que'ls deu proporcionar l'estricta observancia del protocol, els parlaments que s'han d'apendre de memoria després d'haver-los consultat amb els ministres, amb el perill de que una paraula mal dita faci baixar la borsa dos enters o porti un conflicte internacional.

Allò deu esser un no parar mai, no estar un moment tranquil.

Peró lo més carregós, lo que representa un ver suplici, es el reporterisme fotogràfic; això de no poder donar un pas, de no poder fer un gest sens ésser enfocat per una màquina fotogràfica ha d'ésser cosa de fer perdre la paciència.

En un mot, que l'ofici de rei deu ésser un dels més difícils i més pesats. Tal com van les coses i tenint en compte la solidaritat i bones relacions existents entre els monarques de les potencies petites, mitjanes i grosses, no desespere de veure al millor dia plantejada una vaga de testes coronades per a demanar les vuit hores i unificació dels salaris, com qualsevol altre estament.

Es tan pesat ser rei!

JEPUS

Altra volta del vici

Si volguéssim donar compte constantment del vici en nostra ciutat, hauriem de parlar-ne setmanalment, puix que malgrat totes les excitacions, el nostre Alcalde no s'ha cregut en el cas de privar-ho.

Es un dia i un altre dia que per persones amigues i de confiança absoluta se'ns donen dats i més dats provatius de l'augment del vici; ha sigut una setmana i una altra setmana que havem cridat l'atenció a qui pot i devia evitar-lo.

Res s'ha fet per part de gents amb autoritat a bastament per a evitar-ho. Aqueixa inutilitat de la nostra nova excitació a la cura ens podia excusar de repetir-ho. Empró no volém la complicitat del silenci en cap mal-fet i molt menys l'hem de volguer en aquest, immoral en tots els ordres.

Nosaltres afirmem avui i repetirem quan calgui, que malgrat les denúncies fetes se juga als prohibits arreu en forma escandalosa amb la complicitat de qui podria evitar-ho, i nosaltres que entenem que de moral tantsois n'hi ha una, creiem que també deuria.

Ja doném per descomptat el que res s'adobarà en aquest sentit, pero volem que consti ben clarament que en el regnat de gents que'ns embafen de predicacions morals per als altres, obliden la moral seva que en aquest cas concret seria l'evitar l'immoralitat dels ciutadans amb prou feblesa per a deixar-se arrossegar pel vici més desenfrenat, per la cràpula més fastigosa i per la més funesta de les conseqüències morals socials.

Unió amb mires electorals

Entre 'ls quefes i directoris dels partis republicans i socialistes d'Espanya, es parla de fer una coalició electoral i els republicans ja diuen més, puix tracten de tornar a crear una nova unió republicana. No's pot combatre en lloc lo de la coalició, perquè fent-ho els elements de dretes en moltes circumscripcions i districtes, tant que's veuen en completa armonia i quasi formant un partit, agrupaments tan oposats en política com els dinàstics alfonsins i els jaumistes, es llògic que'ls demés es posin a la defensa per a lograr el triomf.

Lo que no deu pendres seriament, es que s'intenti formar l'unio republicana, quant per experiencia hem vist que quantes vegades s'ha format s'ha dissolt al cap de un quant temps, sense deixar rastre de la seva actuació en els llocs aont ha dominat, sempre salvant honroses escepcions. Ademés, devem fer constar que fem escepció d'aquesta inutilitat política amb partis republicans nacionalistes que'n algunes localitats de Catalunya estan actuant, realitzant les incorporacions aont domina una acció catalanista i democrática. Ens referim doncs amb partis republicans espanyolistes solçament, que son els que volen fer l'unio.

Quantes vegades s'ha fet l'unio republicana, ni comptant amb un valiosissim prestigi, com ho era En Salmerón, va conseguir-se canviar la política espanyola ni portar-hi en ella vida i modernitat. Tot continuà de la mateixa manera; si dolents i creadors d'oligarquies son els partis monárquics, no les enderrocaren pas els republicans, lo més que feren va esser canviar la forma i els homes. Ni crear un verdader estat d'opinió conseguiren, ara bastant fácil en un partit popular i d'oposició.

Per aixó nosaltres veiem en la futura unio republicana, en el cas que's faci, un sol objecte: conseguir un número determinat d'actes; puix no creiem que la sentin els mateixos que la patrocinen i que interinament seguirán odiant-se els que durant llarc temps s'han atacat durament, i essent qualificats alguns d'ells d'immorals; qualificatiu que hauria d'esser un motiu que privés l'unio, perquè ni els que l'han rebut haurien de volguer anar del braç dels que 'ls el donaren, ni aquests dels altres; essent per ells immorals, si abans respectivament no rebien degudes satisfaccions que'ls convencesin i que també deurien donar-les ben amplies al país. Però es veu que aixó de les immoralitats, com els partis adictes a la dinastia, no son coses que'ls molesti als homes directors del republicanisme espanyol; prescindeixen, sense que 'ls preocupi gents, de la moral política.

Es compren perquè no han conseguit fer triomfar la república.

Sentiríem molt que aquestes corrents d'unio republicana espanyolista influenciessin a Catalunya, perquè elles vindrien a portar noves desviacions del sentiment català en els adictes al republicanisme nacionalista. I seria de doldre que's deixessin enlluernar per una unio que no conseguirà cap re-

forma democràtica i en canvi pot torbar el moviment autonomista català.

Republicans catalans: deixeu que'ls d'altres terres la facin si volen aquesta unió o confusió, en les vinentes eleccions generals, que a Catalunya no la necesiteu pas per a fer afirmació del vostre republicanisme, puix en les darreres eleccions provincials vareu fer triomfar major número de candidats republicans, que no conseguiren els republicans espanyolistes en el restant de les terres d'Espanya. I també deveu recordar que a Catalunya hi ha un problema preferent, el nacionalista, que també es de llibertat, de la llibertat colectiva dels catalans, de l'autonomia de nostra aimada Patria.

UN NACIONALISTA REPUBLICÀ.

De la vida de societat a Badalona

II

En el nostre article precedent, parlàrem amb certa extensió, de la necessitat dels badalonins en adquirir millor tracte i pràctiques socials, bo i reconeixent, no obstant, els innumerables obstacles que's presenten contra l'aconseguint de tant important millora que, com ja portem dit, fora un incomparable benefici per a la nostra ciutadania.

De totes maneres, l'existència d'aquests obstacles no significa la impossibilitat d'obtenir tant senyalat progrés, perquè jamai la dificultat deu considerar-se com a sinònim d'impediment absolut. Lo que passa és que no hi ha prou voluntat per a marcar una evolució en el nostre comportament, per adquirir-ne un altre de més adequat a l'importància actual del nostre poble, i que vingués a substituir an aqueix feix de costums que fan olor de florides i rancies.

Nosaltres, els joves, per dret i dever de naturalesa, hauríem d'evitar que el rusticisme més primitiu sigui la característica de totes les nostres manifestacions, tant públiques com privades. Diu molt poc en favor nostre el que a Badalona encara prevaleixin les costums de generacions passades, ja abolides o caduques.

La manifestació més esplèndida de vida de societat a Badalona, es el ball. Es rendeix culte a Terspsicore d'un modo extraordinari. Les altres Musses tenen molta feina per a aguantar inquebrantables en la fé llur, a tres o quatre adictes.

Quan de ballar se tracta, el nostre jovent esdevé incansable. Que vol dir ballar dugues o tres hores? An aquí se'n ballen dotze de seguides i al endemà dotze més i al tercer dia... tantes com se poden. Aixó es una Festa Major.

Passat del ball, les nostres societats son una congregació de morts. Funcions de teatre? Comptades... ben comptades. Son millors els cines i les atraccions. Concerts? Per la mort de Deu no's parli de

concerts! Ensopeixen! Festes folk-lòriques? Vaja, home, que no som tant ignocents! Es que hi ha algú que tingui paciència per a oír a contar rondalles? Fossim petits encara! Vetllades?... Si s'acaben amb ball, encare. Conferències? No, aixó si que nó; veritat gent? Oh, les conferències! Totes son «llanes», que dius tu apreciable massa.

Doncs ja ho veieu: Ni teatre, ni concerts, ni vetllades, ni reunions, ni conferències.

I mentrestant les grans aficions i iniciatives es perden. Perque fa de bon suposar que si nosaltres sapiguéssim organitzar un assortit de manifestacions culturals intimes, no sols descobriríem aficionats notabilíssims, sino que fins arribaríem a trobar a artistes de molt estimable valor.

Perqué les nostres societats no han de organitzar concerts, procurant que els concertistes sigan uns quants socis mateixos, o les esposes i filles d'aquets? Perqué totes les demés festes que celebren les corporacions badalonines, de caracter familiar, no van a càrreg de parts integrants de la mateixa?

Per alló que deiem en l'altre article: Per falta d'intimitat, perque a la festa del centre o del casino s'hi va com s'aniria a una festa amb taquilla oberta a la porta, a un espectacle purament públic, en el qual no's deu sentir cap consideració ni apreciació excepcionals pels que porten a cap la festa.

I aixís aném passant a Badalona: Sense volguer-nos ben conèixer i, en conseqüència, sense un vincle d'afecte que posi sobre les nostres accions la divisa altruista de «per a tots». Al entorn de cada un de nosaltres s'aixeca una muralla, i de cap de les maneres permetém que siga franquejada per un conveí.

Per aixó demaném més esperit d'associació. Que aquest comenci entre una llar i l'altre i, després, que arribi a imperar amb tota la força, en les corporacions públiques.

NOMI.

ORACIONS

A P.

II

Conten d'un trovador que allà en els temps llunyans dels quals l'història ens parla, noble i brau cavaller, era ferit d'amor per la llum divinal dels ulls d'una gentil primpeesa, qui romania en un so-perb castell que altiu s'alçava al cim d'una ampla serra espurnejada de cantelludes roques com afilades estalagmites, de cara a un ample riu de turbulentes aigües, alçant-se com a guaita etern d'aquell immens pla que a una i altra banda de la geganta serra s'extenia.

Oswald, el trovador, tan en les nits aquelles en que la llum d'argent de l'astre de la nit la terra clarejava, fent el bosc misteriós, l'aigua del riu més clara, fent abandonar el niu a les aus ja ajocades,

com en les fosques nits quan sols ólives canten o grunyen els mussols tan ronc, que fan basarda, pujava a pas seguit per la dreta montanya, saltant com brau corcer, les cantelludes roques, creuant els esbarzers com cerva perseguida, fins arribar al cim, vora el mur solitari d'aquell altiu castell.

I el silenci de la nit era de sobte trencat per els sons d'una mandolina de quatre cordes i la veu clara d'Osvald que al seu só glosava la bellesa i els encants d'aquella celestial primpcesa a qui ell aimaba.

La dolcesa dels seus cants atreia vora un gòtic finestral que a lo alt del mur jaquia, la gentil dóna evocada, flor blanca dels cimals, com ell li deia, que oïa amb emoció els dolços mots que Osvald glosava... I tots els jorns, del finestral aquell queia una blanca rosa que'l trovare besava com a penyora de l'amor que per ell creia en la primpcesa.

La guerra, malestruga, allunyà per temps i temps de la primpcesa al trovare, més si enyor ell en sentia, desencant tingué la primpceseta, qui ignoraba el per què de la sua absència.

Mes la guerra finí, i Osvald en vingué més foll encar d'amor que ans d'allunyar-se. L'història no parla de si tornà la primpcesa a fer-li ofrena de la flor blanca com a símbol del seu pur amor. Més contenen les tradicions que cada nit s'oïa de baix el riu, de dins de l'espès bosc, del plà que al lluny perdía's, la veu del trovador cantant cançons joioses, cançons que'l seu amor feia florir als llavis, cançons que'l vent s'enduia enllà pels pobles, per les masies de parets grises com boira o blanques com a neu, pels caminals perduts ont els aimants es besen, pels camps xops de caror, pels cims coberts de neu a l'ivernada, per les cledes llunyanes ont els toscos pastors nien corrandes, riu avall fins a fondres amb la remor de l'aigüa...

* * *

A l'igual que'l trovador reprenc, senyora, les oracions a vostra divinal bellesa. Qui sab si elles seràn oïdes! Ell tenia mots suaus, com borriçol de flors, per a lloar la bellesa incomparable de la gentil primpcesa. Jo per vós, que sou més bella encara, mots que'l cervell esprém com en deliri. Ell parlava a la regina del seu cor, de flors, d'auells, de llum del sol, d'aigües que canten, d'infants que riuen, de goigs que donen vida; més jo, què us diré a vós, si des que us vegí per darrer cop só fred com marbre, foscos mos ulls oberts a l'ésser mancats de vostra llum, jo que si un mot de lloança sé l'he après de vós, mirant-vos? La veu d'Osvald tingué virtut i arreu roman per sempre. Més la meua serà perduda si vós no l'aculliu en vostre sí, i, al repetir-la, li donau la gracia que li manca.

F. SALVADOR I ROSÉS

28 Novembre de 1913.

Les enfermetats infeccioses Febres, Gàstriques, Tifus, Veroles' etc. etc., se prevenen i curen prenent el THE ALPINO.

Mon romiatge

L.: Defalliment

(Que obtingué el premi ofert per l'ex-Arcalde d'aquesta ciutat En Josep Vergés Vallmajor, en els nostres Jocs Florals de 1911).

Des que pogui capir—somniava amb vostre imatge...

I un vianant que passà—laçat de son romiatge
me digué qu'ell havia—oït parlar de Vós.

—Dinen que té les carns—com odorantes roses
que'l Sol d'istiu hagués—hermosament descloses.—
I reprengué sa via—retut i concirós.

Vaig deixar mos remats—en les riberes fresques
ont els saules recorden—belles gestes faunesques
del temps en que'l Deu Pan—despertava els ressons.
Doni comiat a totes—les coses estimades,
i el gaiato en la mà,—les sandalies nuades,
vaig fitar llargament—els amples horitzons.

—¿Ont me durà—vaig dir—el Destí que me guia?
¿Ont demora aquest somni—que més passions atia?
¿La trobaré a ple camp—o en castell geganti?
El vent passà riguent—i feu caure una fulla
que va allunyar-se incerta.—Darrera la despulla
vaig resseguir la via—que'm marcava el Destí.

Fou cansador i llarc—el meu romiatge. Els homes
s'havien allunyat—de les florides comes
ont jo hi descapdellava—mos somnis més gentils.
Jorns i més jorns passaren—sens que cap veu humata
trenqués el trist silenci—de la deserta plana
i posés un suau baume—en mos laçats sentits.

I era la vostra imatge—la qui m'aconortava...
Un mati vaig trobar—un guerrer que tornava
l'escut penjant del muscle—i en la véina el coltell.
—Sí, em digué al preguntar—per Vós.—Sé alguna cosa...
Dinen que hi brolla llum—d'ont son esguart hi posa
i que rejoveneix—tot lo caduc i vell.

—Més no la soc mai vista—ni sé en quin món s'hostatge,
no sé si es realitat—o es enganyós miratge,
car també, mon amic,—l'he recercada en vá.
I ja'n soc laç d'anar—darrera una quimera
invisible, impalpable,—incerta i volandera...
Sigas tu més sortós—car jo m'haig d'aturá.

Emprenguí novament—mon romiatge. Insegura
ma planta resseguia—un camí a la ventura,
i com un nou Ulisses—mon guia era l'Etzar.
I així, un capvespre, a l'ombra—d'un roure centenari
solemne com un Deu—de l'Olimp, vaig trobar-hi
un vell filòsof qu'era—més vell que'l roure encar.

Oh, mon fill—me digué.—El desig que'n tu's cova
jo també vaig tenir-lo—un temps que'm vela jove,
hi aní, per assolir-lo—pels pontus i els serrals.
Peró fou ma recerca—ben xorca. En eixa empresa
hi perdé son perfum—ma gentil juvenesa
i are sento més crúes—les fredors hivernals.

Tothom així'm parlava—de Vós, i jo afegia
qualques perfeccions noves—a les que'n ma follia
us eren concedides—fent un ídol de Vós.
Ereu feta de roses,—vostra mirada encesa
cremava els cors, teníeu—un somris de deesa,
i els vostres cabells eren—com cascates d'or fós.

Pró aixís mateix, tothom—vostre llar ignorava.
Ningú us havia vist—i de Vós s'en parlava

com d'un deu misteriós—barrat als ulls humans.
Al preguntar aont—el vostre clos s'amaga
extenien els braços—amb una actitud vaga
com la d'un sembrador—sembrant a plenes mans.

Com la d'un sembrador—sembrant tota la Terra.
No'm senyalaven mai—la dreta ni l'esquerra.
—Per'llà—'m deien—Per'llà...—com un orb indecis.
¿Ont?—responia jo?—¿Ont és, si l'he petjada
la terra tota? ¿Ont és—que no la soc trobada?
—Per'llà... Prò mai signaven—llurs dits un punt precis.

Un jorn, quant blanquejaven—en m'acotada testa
mos cabells com les neus—d'una eterna congesta,
me vaig trobar de nou—en mon redós nadiu.
I aleshores, encara—hi hagué dits tremolosos
signant-me'ls horitzons—imensos, vagorosos,
i hi hagué boques que'm deten:—Per'llà ton somni viu.

Jo he fet el meu romiatge—per Vós, visió ignorada,
i com el vell filòsof—ma vida s'es passada
xorcamet pel camí—que a la fossana d'ú.
Felicitat oculta—en quin paratge poses?
¿Ont sublimes les ànimes—i fas florir les roses
de benheurança? ¿Ont ets—que no t'ha vist ningú?

Des que pogui capir—que penso en vostre imatge...
Com tot humà soc fet—el concirós romiatge...
¿Us trobaré potser—per joia o per dissort
més enllà de la mort?

JOSEP CALSADA CARBÓ

Sala Cine Nou

Circ Equestre

Es d'agrair els esforços que fa l'Empresa d'aquesta Sala a fi de donar varietat en els espectacles, an el públic que hi assisteix; per això no es d'estranyar que davant de l'intent de varies representacions de Circ Equestre s'omplís el dijous la Sala del Cine Nou convertida en pista, doncs a més de constituir una novetat en nostres espectacles, son aquells sempre agradables al nostre públic.

La Companyia de Circ que hi actua es ben notable, fent treballs de molt mèrit i dignes d'aplaudiment, en especial la família Frediani composta de 8 persones que a cavall executa difícilíssims treballs que fan esclatar als espectadors en unànims aplaudiments a cada un dels números que executen, que no son pas pocs.

Ajuntat an això, entre altres atraccions, la troupe d'arabs que amb sos capritxosos i difícils salts són l'admiració del públic, i els intermedis còmics dels pallassos, no es d'estranyar que'l públic sortís altament satisfet de l'espectacle, com ho demostra amb els aplaudiments amb que premià els treballs dels artistes.

Per a avui vespre i demà diumenge a les tres, a les sis i a les nou, hi han anunciades altres representacions per aquesta companyia, que vist l'èxit obtingut en la primera, se contaràn per altres tants plens.

B.

De l'Ajuntament

Sessió de segona convocatòria del dia 27 del corrent

Hi assistiren tots els regidors a excepció den Martí. Clarós, Bachs, Costa i Domenech Galcerán, presidint l'Alcalde En Martí Pujol, qui declarà oberta la sessió a dos quarts de set.

Després de llegida fou aprovada l'acta de la sessió anterior.

—S'aproven dos dictamens de la Comissió de Foment referents a les instancies que sobre ampliació de cables presentà l'Energia Eléctrica de Catalunya.

—A proposta de la mateixa Comissió se'n aproba un altre nomenant amb preferència per al carrec de aya de l'Escola de Parvuls del carrer de la Conquesta a Na Maria Villuendas Dolcet; l'altre presentada a concurs es Na Carme Corominas.

—S'aproven varis dictamens de la Comissió d'Obres concedint els permisos demanants per En Josep M.ª Roqué, En Josep Giró Blanch i En Celestí Valls.

—Aixis mateix s'acordà a proposta de la Comissió de Governació el retorn del dipòsit fet per el concessionari de les obres de la claveguera dels carrers de la Pietat i Mar, En Josep Famadas, vista que les referides obres están en les degudes condicions.

—S'aprova un dictamen de la Comissió de Foment sobre'l pago de varis comptes que pugen 13.502'50 pessetes.

—Passen a les respectives Comissions les instancies sobre obres presentades per En Joaquim Busquets, En Jaume Botey, En Pere Tejedor, En Juli Nynen, En Carles Spada, En Agustí Canals, En Pere Borrás, En Jaume Guixart, N'Antonia Rocamora, En Jaume Serra Costa i En Josep Ustrell; altre den Tomás Formentí demanant permís per a puguar matar en el Escorxador per el seu compte; i un altre de la Comissió de la Creu Roja d'aquesta ciutat demanant subvenció.

—Se llegeix una proposició de la Comissió de Governació nomenant fíel de Consums an En Lluís Torreblanca Humet.

En Casas manifesta que'n Bartomeu Barriga que desempenyaba aquest càrrec i que'l dimiti per a provar fortuna, se trova novament en aquesta ciutat per no haber-li provat, i ademés té entès que ha sollicitat altra vegada aquesta plaça; per aquest motiu demana que la Comissió torni a estudiar novament aquesta qüestió per a veure si dit ex-emplat es mereixedor d'esser reposat en son antic càrrec, doncs aixis obraria qualsevol patró que's trovés en aquest cas, si la plaça deixada no estés coberta encara.

En Miralles accedeix a lo demanat per En Casas, deixant-se en suspens dit nomenament.

—S'aproven la nómina de la brigada eventual de la setmana del 17 al 23 del mes corrent en la que'ls jornals pugen 316 pessetes i els carros 206 pessetes.

Mocions.—En Padrós Vidal posa en coneixement de l'Alcalde que un solar proper al carrer de Rivero està convertit en un dipòsit d'escombreries.

La presidencia contesta que'n prén nota i se corretegrà.

I no havent-hi més assumptes a tractar s'aixecà la sessió.

Es el mellor dels laxants Grains de Vals, de accia suau i eficaç. Dosis: un o dos grans en el sopar. Venen a Farmacies.

NOVES

PER LA MANCOMUNITAT.—El viatge a Madrid dels quatre presidents de les Diputacions catalanes està fixat per al dia 9 del mes que vé.

Ordenat el plebiscit dels Ajuntaments en favor favor de la Mancomunitat, son resultat no pot esser més falaguer per a Catalunya. Son aquells:

De Barcelona, 302; en té la *provincia*, 316.

De Tarragona, 153; en té la *provincia*, 185.

De Lleida, 325; en té la *provincia*, 348.

De Girona, 233; en té la *provincia*, 247.

Total d'Ajuntaments adherits, 1.013 i no adherits 83, essent la major part dels municipis no adherits de molt petit nombre d'habitants.

Aquesta es una ben clara demostració de que no és sols Barcelona que vol la Mancomunitat, sinó que es, pot ben dir-se, tot Catalunya.

APLEC PATRIÒTIC.—Demà al matí tindrà lloc a Sant Boi del Llobregat el solemne acte oficial de descobrir la làpida que assenyalarà la Rambla Casanova d'aquella població, i al ensembs fer-ne ofrena al seu Ajuntament que té acordat que un dels seus carrers principals porti el nom d'aquell exemplar Conceller en cap de Barcelona que's digué En Rafael de Casanova. Ademés, coincidirà aquest acte amb l'aniversari del nomenament den Casanova per Conceller.

Com recordaran nostres llegidors, aquella làpida fou construïda per iniciativa de la patriòtica entitat barcelonina l'Unió Nacionalista Radical i costejada per subscripció popular.

Es quasi segur que en acabat l'acte hi haurà una audició de sardanes, assistint-hi també banderes.

Entre'ls elements catalanistes hi ha molt d'entusiasme per aquest acte patriòtic, el que fa preveure serà concorregudíssim.

Ademés al vespre d'aquest dia se celebrarà en l'hostatge de l'U. N. R. un mitin en commemoració d'aquella data i com a complement dels actes celebrats.

Vagi nostra entusiasta adhesió als mateixos.

Hi han cinc cases per a vendre en varis carrers cèntrics de Badalona.

Donarán raó al carrer den

Lluch, 139. — BADALONA.

SOPAR NACIONALISTA.—Baix l'iniciativa del valent setmanari *Renaixement* va celebrar-se el dimars d'aquesta setmana en el «Mundial Palace» un Sopar titulat d'Afirmació Nacionalista en commemoració dels fets desenrotllats a Barcelona el 25 de Novembre de 1905.

L'acte constituí un èxit grandios i una manifestació eloqüent, de la vitalitat del Nacionalisme ca-

talà. Hi assistiren uns 500 comensals ocupant la presidència el que la desempenya en la Diputació Provincia de l'aragona En Josep Mestres, qui tenia a sos costats la Redacció de dit *Renaixement*, senyors Alcántara, Ballesteria, Casas Briz i Roig i Trius.

Acabat l'àpat que fou molt ben servit, parlaren En Roig i Trius, de *Renaixement*; En Daniel Cardona, de la Joventut Catalanista; En Francesc Rosell, del Casal Nacionalista Martinense; En Simó Bofarull, de l'Unió Nacionalista Radical; En Roig i Pruna, de la Joventut d'U. F. N. R.; En Josep Rovira, de l'Ateneu Obrer del Districte tercer, En Mestres i En Casas Briz.

Tots els discursos, de tons patriòtics, foren extraordinàriament aplaudits, acabant l'acteressonant en la sala el cant de nostre himne nacional i amb crists de «Visca Catalunya», que unia en un sol entusiasme i una sola fé als allí reunits.

El Centre Gent Nova i el nostre periòdic s'adheriren a tant patriòtic acte, enviant un representant.

ELIXIR CALLOL. Digestiu reconstituent.

LECTURA POPULAR.—S'ha publicat el quadern número 31 d'aquesta simpàtica Biblioteca Popular que és *Croquis Cubans* del exquisit escriptor En Ramón Surinach i Senties.

BANQUET DE LA VICTORIA —Conforme deiem en nostre passat número, diumenge passat va celebrar-se en el Teatre Espanyol un grandios banquet al que hi assistiren 700 comensals, amb el que'ls elements de la «Coalició Republicana» celebraben la victòria obtinguda en les passades eleccions de regidors.

A l'hora del brindis varen dirigir la paraula als allí reunits En Xifré, En Josep Giró, En Casas, En Costa, En Sió, En San Martín, En Corbella i En Grané, essent tots molt aplaudits, reinant molt de entusiasme.

V ANIVERSARI DE LA RENDICIÓ DE BALAGUER —Avui al vespre s'ha de celebrar en el C. N. R. de Gràcia l'anunciat mitin en commemoració del V Aniversari de la rendició de Balaguer. Regna molt d'entusiasme per aquest acte que'ls seus organitzadors, la Joventut Catalanista de Barcelona i la Joventut F. N. R. de Gràcia, se proposen revesteixi excepcional importància i siga al ensembs de afirmació pura i exclusivament catalanista, havent fet editar per el mateix 5.000 manifestos explicatius d'aquell fet històric.

No cal dir que'ns adherim amb entusiasme an aquest acte patriòtic i de propaganda dels nostres ideals redemptors.

EN LLIBERTAT.—Acullint-se en el darrer indult decretat ha sigut posat en llibert el director del

nostre estimat confrare *El Poble Català* En Secundí Puig de Franch.

Ho celebrem.

**

FOOT-BALL.—En el partit jugat el diumenge passat entre l'«Avenç» i el «Badalona» sortí guanyador aquest darrer per 4 goals a 1.

Demà correspon jugar el «Badalona» amb el «Polo» en el camp del «Barcelona».

**

Les bombetes LIST se garantitzen

**

CASAMENT.—En l'Església de la Mercè de Barcelona varen contraure matrimoni el dijous d'aquesta setmana el jove En Andreu Castells, fill de nostre estimat amic i consoci En Josep Castells Daura, amb la gentil i hermosa senyoreta Na Maria Lladó i Teixidó, germana del nostre particular amic, el regidor electe, En Joaquim.

Acabada la cerimònia els convidats foren obsequiats amb un esplèndid dinar al «Mundial Palace».

Rebin els contraients nostra més coral enhorabona, desitjant-los-hi moltes felicitats en son nou estat i una eterna lluna de mel.

**

Totes les afeccions del aparell respiratori se combaten amb una rapides extraordinària amb el PECTORAL ALPINO.

**

DENUNCIA.—Per suposats ultratges a institucions armades ha sigut denunciada nostre volgut confrare de Barcelona *El Poble Català*.

Sentim el contratemps del estimat company, desitjant-li en surti en bé.

**

CINE ZORRILLA.—Avui i demà hi ha anunciada l'exhibició, además d'un escullit programa de pel·lícules, de la que porta per títol *El Asesinato del Duque de Guisa*, novament reproduïda i que la primera vegada causà tant agradable impressió.

**

CENTRE BADALONÍ.—Demà a la tarda tindrà lloc en el teatre d'aquesta entitat per la Companyia Terradas-Casas, una extraordinària representació de la bonica comèdia en quatre actes den J. Pous i Pagés, *Senyora Avia vol marit* estrenada amb molt èxit en l'última temporada del Sindicat d'Autors catalans. La direcció de la mateixa corre a càrrec de la celebrada actriu Elvira Fremont.

Començarà la funció amb l'entremès dels germans Quinteros, *Mañana de Sol*.

**

L'Aigua de Vilajuiga, es precisament una fórmula mèdica que la naturalesa encertà per a la curació de les enfermetats dels ronyons, estómac, fetxe i molt especialment del mal de pedra.

Es veuen els resultats al poc temps de cursar dita aigua.

**

CENTRE D' U. F. N. R.—L'Estol Artístic d'aquesta entitat anuncia per a demà a la tarda una escullida funció teatral, posant-se en escena l'hermós drama en tres actes den Dicenta, *Juan José*, acabant amb la bonica comèdia en un acte *Els tres toms*.

**

Les bombetes LIST consumen 1 «watt» per buja

**

«EL ALBA».—Aquesta entitat choral badalonina ha traslladat el seu hostatge social al Café Zorrilla al carrer de Mar.

Properament celebrarà l'inauguració del local amb una festa que s'anunciarà oportunament.

**

Son les mellors aigües alcalines Vichy Hôpital (paidor). Vichy Célestins (ronyons). Vichy Grande Grille (fetxe).

**

BÉTULO SPORTS.—La Junta Directiva d'aquesta entitat esportiva en sessió del dia 25 del corrent, acordà celebrar la gran carrera de Nadal.

Oportunament se donaran més detalls al públic.

Anuncis oficials

Aprobado, en sesión del día de ayer, por el Ayuntamiento de mi presidencia, el proyecto de Presupuesto ordinario para el próximo año de 1914, queda expuesto al público, por término de 15 días, en el local de ésta Secretaría, a los efectos de la Ley.

Badalona, 21 de Noviembre de 1913.—El Alcalde, *Martin Pujol*.

Terminado el Padrón de las Cédulas personales para el año próximo de 1914, se avisa que está de manifiesto al público por espacio de 8 días en la Secretaría del Ayuntamiento a los efectos de reclamación.

Badalona, 22 de Noviembre de 1913.—El Alcalde, *Martin Pujol*.

Terminado el Repartimiento de la contribución territorial por rústica y pecuaria para el año próximo de 1914, se avisa que está de manifiesto al público en la Secretaría del Ayuntamiento por término de 8 días a los efectos de reclamación.

Badalona, 22 de Noviembre de 1913.—El Alcalde, *Martin Pujol*.

Confeccionados los documentos cobratorios de la Contribución sobre Edificios y Solares, del Impuesto sobre Carruajes de lujo y automóviles y la Matrícula Industrial correspondientes al próximo año de 1914 y confeccionada esta última con arreglo a la base 5.ª de población, estarán de manifiesto al público por término de ocho días, en las oficinas municipales de éste Ayuntamiento, a fin de que los interesados puedan examinarlos y formular las reclamaciones que estimen pertinentes.

Badalona, 22 de Noviembre de 1913.—El Alcalde, *Martin Pujol*.

APROFITAR EL TEMPS ES APENDRE BÉ LA

TAQUIGRAFIA, MECANOGRAFIA, IDIOMES, TENEDURIA, etc., etc., per un metode senzill

La Academia Mercantil es la mes práctica

Sant Joaquím, n.º 23. - BADALONA

Clases desde les tres de la tarde a onze nit

Imprempta de Vda. Badia, Doctor Dou, 14.-Barcelona